

"Tevhid-i rububiyet" kavramını izah eder misiniz?

Rububiyet, Cenab-ı Hakk'ın her zaman her yerde her mahluka, muhtaç olduğu şeyleri vermesi, terbiye ve tedbir etmesi ve mâlikiyeti ve besleyiciliği keyfiyetidir.

Terbiye ve tedbirin en önemli unsurları ise **şefkat**, **hikmet** ve **adalet**dir. Terbiye ve idare bu üç ismin üstünde duran veya bu üç temel üstünde yükselen bir icraat ve fiildir.

Biz **rububiyeti** genelde, bir insanın beslenip büyütülmesi şeklinde anlarız, lakin bu besleyip büyütme işlemi Allah'ın diğer isimleri de rol oynar. Mesela, bir beden gelişmesinde ve büyümesinde azalar hikmet ve adilane tertip edilmez ise, bu gelişme ve büyüme şefkatli ve adil olmaz. Burun iki metre uzunlukta değil de, yüzün genel görünümüne uygun bir boyutta olması Allah'ın adalet ve hikmetinin bir esasıdır. İnsan kulağının filin kulağı gibi olması, diğer azalara bir haksızlık ve ölçsüzlüktür; dişlerin fil dişi gibi olması hem hikmete uygun düşmeyen bir haldir hem de insan için şefkatsiz bir tasarım olur ve hakeza...

İşte **rububiyetin** bu mana ve rükünleri çok açık ve net bir şekilde **tevhidi** gösterip ilan ediyor ve rububiyet kainatın her noktasına ve her köşesine nüfuz edip oraları tevhit namına zapt ettiği için aynı tevhit oluyor. Bu geniş manaya da **tevhid-i Rububiyet** deniyor.